

หลักเกณฑ์การคิดค่าชดเชยทรัพย์สิน เพื่อพิจารณาลดผลกระทบต่อโครงการ
กรณีศึกษาการพัฒนาโครงการแหล่งน้ำ
CRITERIA OF ASSET COMPENSATION FOR REDUCING IMPACTS
ON PROJECT A CASE STUDY OF WATER RESOURCE PROJECT
DEVELOPMENT

สมพร จุลสุทธิ

หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารงานก่อสร้าง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีปทุม

บทคัดย่อ

การศึกษาลหลักเกณฑ์การคิดค่าชดเชยทรัพย์สิน เพื่อพิจารณาลดผลกระทบต่อโครงการกรณีศึกษาโครงการแหล่งน้ำ มีวัตถุประสงค์ของการศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานที่ชัดเจนอย่างเป็นรายลักษณะอักษร ที่แสดงถึงรายละเอียดขั้นตอนการปฏิบัติงานด้านชดเชยทรัพย์สินให้กับหน่วยงานที่สนใจ ทำให้สามารถรับทราบขั้นตอนในรายละเอียดอย่างถูกต้องเพื่อให้เป็นไปตามกฎหมาย คำสั่ง ระเบียบ และหลักเกณฑ์ และนำไปปฏิบัติเพื่อเป็นแนวทางลดผลกระทบที่เกิดขึ้นกับราษฎรที่ต้องสูญเสียที่ดินทำกินและทรัพย์สิน ซึ่งจะต้องเผชิญกับปัญหาต่างๆ ในการดำเนินชีวิต โดยจะต้องดำเนินการจ่ายค่าทดแทนหรือค่าชดเชยทรัพย์สินให้กับผู้ที่ได้รับผลกระทบอย่างเป็นธรรมและเพียงพอที่จะไปประกอบอาชีพในพื้นที่ใหม่ โดยให้เขามีชีวิตที่ไม่ด้อยไปกว่าที่เดิม หรือให้มีชีวิตที่ดีกว่าเดิม

ผลของการศึกษา ถ้ามีการก่อสร้างโครงการเขื่อนแม่วงก์ จังหวัดนครสวรรค์ จะต้องมีการดำเนินงานพัฒนาและก่อสร้างระบบชลประทาน และองค์ประกอบโครงการต่างๆ จะต้องมีการเวนคืนที่ดิน หรือจ่ายค่าทดแทนสิ่งปลูกสร้างของราษฎรและของรัฐ พร้อมทั้งจ่ายค่าชดเชยพืชผล

และไม่ยื่นต้น จากการสำรวจและคำนวณค่าชดเชยที่ดินและทรัพย์สินประกอบไปด้วยค่าชดเชยที่ดินประมาณ 781 ล้านบาท ค่าทดแทนสิ่งปลูกสร้างประมาณ 15 ล้านบาท ค่าชดเชยพืชผลและไม่ยื่นต้นประมาณ 19 ล้านบาท ซึ่งรวมทั้งสิ้นประมาณ 815 ล้านบาท หรือคิดจากงบประมาณค่าก่อสร้าง / แผนงานก่อสร้างทั้งหมด 13,150 ล้านบาท หรือค่าชดเชยทรัพย์สินทั้งหมดคิดเป็นร้อยละ 6.20 ของโครงการ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การจัดทำแผนพัฒนาประเทศไทยนับตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 1 จนถึงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 มีการพัฒนาการมาอย่างต่อเนื่องภายใต้สถานการณ์ เงื่อนไข และการเปลี่ยนแปลงในมิติต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2540 - 2544) เป็นจุดเปลี่ยนสำคัญของการวางแผนพัฒนาประเทศที่ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคม และมุ่งให้คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา พร้อมทั้งปรับเปลี่ยนวิธีการพัฒนาเป็นบูรณาการแบบองค์รวมเพื่อให้เกิดการพัฒนาที่สมดุล ต่อมาแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ.2545 - 2549) ได้อันเชิญ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญานำทางในการพัฒนาและบริหารประเทศควบคู่ไปกับกระบวนการพัฒนาแบบบูรณาการเป็นองค์รวมที่มี คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา ต่อเนื่องจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 สำหรับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ.2550 - 2554) ยังคงน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางปฏิบัติ ส่งผลให้ประเทศไทยเข้มแข็ง มีภูมิคุ้มกันสูงขึ้นในหลายด้าน และสามารถปรับตัวรับกับภาวะวิกฤตเศรษฐกิจโลกได้อย่างมีประสิทธิภาพ สะท้อนได้จากดัชนีความอยู่เย็นเป็นสุขของคนไทยโดยรวมที่ไม่ได้รับผลกระทบ อยู่ในช่วงร้อยละ 60 - 68 มีปัจจัยด้านเศรษฐกิจที่เข้มแข็ง การมีงานทำ ความเข้มแข็งของชุมชน และความอบอุ่นของครอบครัวที่ส่งผลต่อความเป็นอยู่

ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555 - 2559) ประเทศไทยจะต้องเผชิญกับกระแสการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญทั้งภายนอกและภายในประเทศที่ปรับเปลี่ยนเร็วและซับซ้อนมากยิ่งขึ้น เป็นทั้งโอกาสและความเสี่ยงต่อการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะข้อผูกพันที่จะเป็นประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 จึงจำเป็นต้องเตรียมความพร้อมให้แก่คนในสังคม และระบบเศรษฐกิจของประเทศให้สามารถปรับตัวรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม สามารถพัฒนาประเทศให้ก้าวหน้าต่อไปเพื่อประโยชน์สุขที่ยั่งยืนของสังคมไทยตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ในการพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ การพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเพาะปลูกหรือการชลประทานนับว่าเป็นโครงการที่มีความสำคัญและมีประโยชน์ต่อประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศ ในการช่วยให้เกษตรกรทำการเพาะปลูกได้อย่างสมบูรณ์ตลอดปี ซึ่งในปัจจุบันพื้นที่ทำการเพาะปลูกนอกเขตชลประทานอาศัยน้ำฝนและแหล่งน้ำจากธรรมชาติเป็นหลัก ทำให้พืชได้รับน้ำไม่สม่ำเสมอตามที่พืชต้องการ อีกทั้งความผันแปรจากฝนตกไม่เหมาะสมกับความต้องการเพาะปลูกพืชผลของเกษตรกร เป็นผลให้ผลผลิตที่ได้รับไม่ดีเท่าที่ควร ซึ่งถ้ามีแหล่งน้ำจากระบบชลประทานทำให้เกษตรกรสามารถทำการเพาะปลูกได้หลายครั้งในรอบปี ทำให้เกษตรกรใช้น้ำจากระบบชลประทานมีรายได้เพิ่มขึ้นและมีรายได้ที่แน่นอนมากขึ้น ซึ่งส่งผลต่อความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติทำให้เมื่อวันที่ 10 เมษายน 2555 มีมติคณะรัฐมนตรีอนุมัติให้ดำเนินโครงการสร้างเขื่อนแม่วงก์ จังหวัดนครสวรรค์ เพื่อการเกษตรกรรมและอุปโภคบริโภค บรรเทาปัญหาอุทกภัย ปรับปรุงสภาพเศรษฐกิจ บรรเทาปัญหาความยากจน และยกระดับมาตรฐานความเป็นอยู่ของประชาชนให้ดีขึ้น โดยใช้งบประมาณประมาณ 13,280 ล้านบาท ใช้ระยะเวลาในการก่อสร้าง 8 ปี โดยให้กรมชลประทานประสานการดำเนินงาน การวางแผนบริหารจัดการลุ่มน้ำแม่วงก์ให้สอดคล้องกับแผนการบริหารจัดการลุ่มน้ำ

ซึ่งปัญหาหลักคือปัญหาการขาดแคลนน้ำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงฤดูแล้ง และปัญหาอุทกภัย จากรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ (SEA) โครงการเขื่อนแม่วงก์ จังหวัดนครสวรรค์ พบว่านับตั้งแต่ปี 2547 จนถึงปี 2550 จังหวัดนครสวรรค์มีพื้นที่ได้รับผลกระทบจากการประสพภัยธรรมชาติทั้งปัญหาภัยแล้งและปัญหาอุทกภัยหลายพื้นที่ โดยในแต่ละพื้นที่แต่ละปีภัยแล้งและอุทกภัยได้สร้างความเสียหายแก่พืชผลทางการเกษตรของราษฎรเป็นจำนวนมาก จากข้อมูลของสำนักงานเกษตรจังหวัดนครสวรรค์ กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พบว่าในปี 2547 อำเภอแม่วงก์ จังหวัดนครสวรรค์ เกิดภาวะฝนทิ้งช่วงทำให้เกิดความเสียหายแก่พืชผลทางการเกษตรรวม 97,000 ไร่ และนอกจากฝนทิ้งช่วงแล้วในบริเวณโครงการเขื่อนแม่วงก์ จังหวัดนครสวรรค์ พบว่าเกิดปัญหาอุทกภัยในพื้นที่จังหวัดนครสวรรค์ และจังหวัดใกล้เคียงที่เกิดขึ้นซ้ำซากต่อเนื่องมาหลายปี โดยอุทกภัยที่เกิดขึ้นแต่ละพื้นที่แต่ละครั้งได้สร้างความเสียหายทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะความเสียหายทางด้านสาธารณสุข ปลูก สาธารณูปการ มูลค่าความ

เสียหายทางด้านพืชผลทางการเกษตร และผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อสังคม สาธารณะสุข และคุณภาพชีวิตเป็นอย่างยิ่ง

จากการวิเคราะห์ข้อมูล โครงการก่อสร้างเขื่อนแม่วงก์ จังหวัดนครสวรรค์ เมื่อมีการก่อสร้างโครงการยอมน้ำที่ดินและทรัพย์สินของราษฎรอยู่ในเขตพื้นที่โครงการเป็นจำนวนมาก เนื่องจากเป็นโครงการสร้างเขื่อนขนาดใหญ่เพื่อเก็บกักน้ำไว้สำหรับอุปโภค บริโภค และป้องกันปัญหาอุทกภัยในบริเวณพื้นที่ลุ่มน้ำ ดังนั้นการจัดหาที่ดินเพื่อการชลประทานจึงเป็นปัญหาสำคัญอันดับแรก หากไม่ได้รับการแก้ไขอย่างถูกวิธีและด้วยความเป็นธรรม อาจจะถูกต่อต้านจากราษฎรที่ได้รับผลกระทบจากโครงการ ดังนั้นการจัดหาที่ดินเพื่อการชลประทานจึงเป็นภารกิจหลักในการสนับสนุนให้งานก่อสร้างโครงการชลประทานขนาดใหญ่ดำเนินการให้แล้วเสร็จไปตามแผนที่วางไว้ ดังนั้นผู้ศึกษามีความสนใจและมุ่งศึกษาหัวข้อ หลักเกณฑ์การคิดค่าชดเชยทรัพย์สินและวิธีการจ่ายค่าชดเชยทรัพย์สิน เพื่อพิจารณาลดผลกระทบต่อโครงการสร้างเขื่อนแม่วงก์ จังหวัดนครสวรรค์

ก่อนที่จะทำการก่อสร้างเขื่อนแม่วงก์ จะต้องทำการจ่ายค่าชดเชยและค่าทดแทน อสังหาริมทรัพย์ให้กับราษฎรที่ได้รับผลกระทบให้แล้วเสร็จภายในปีแรกที่ทำการก่อสร้าง เขื่อนที่ทำการก่อสร้างจากการออกแบบเป็นเขื่อนหินถมแกนดินเหนียว ซึ่งเขื่อนเก็บกักน้ำทุกแห่งที่ก่อสร้างขึ้นจะกำหนดหรือเลือกให้เป็นเขื่อนประเภทใดนั้นส่วนใหญ่จะต้องพิจารณาให้เหมาะสมกับฐานราก สภาพภูมิประเทศที่เขื่อนนั้นตั้งอยู่

ในขั้นตอนการก่อสร้าง การบริหารงานก่อสร้าง (Construction Management) ผู้บริหารงานโครงการต้องทำหน้าที่หลักห้าประการคือ การวางแผน การจัดการ การจัดบุคลากร การอำนวยความสะดวก และการควบคุม เพื่อให้งานก่อสร้างเขื่อนลุล่วงไปด้วยดี

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาจำนวน ขนาดและลักษณะการถือครองที่ดิน บ้านเรือนและสิ่งปลูกสร้าง ตลอดจนพืชผลและไม่ยึดดินของราษฎร และหน่วยงานของรัฐที่อยู่ในบริเวณพื้นที่โครงการที่อาจถูกเวนคืนจากการพัฒนาโครงการ
2. เพื่อศึกษาหลักเกณฑ์และอัตราค่าชดเชยที่ดิน บ้านเรือนสิ่งปลูกสร้าง พืชผล และไม่ยึดดิน
3. เพื่อประมาณการค่าชดเชยที่ดิน บ้านเรือนสิ่งปลูกสร้าง พืชผลและไม่ยึดดิน รวมทั้งค่าใช้จ่ายต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการชดเชยทรัพย์สิน

4. เพื่อประเมินผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นเกี่ยวกับการเวนคืนที่ดิน บ้านเรือน สิ่งปลูกสร้าง พืชผลและไม้ยืนต้น

5. เพื่อศึกษาแนวทาง วิธีการ ขั้นตอนและระยะเวลา รูปแบบการจ่ายค่าชดเชยที่ดิน บ้านเรือนสิ่งปลูกสร้าง พืชผลและไม้ยืนต้น

สมมติฐานการวิจัย

ในการศึกษาหลักเกณฑ์การคิดค่าชดเชยทรัพย์สิน เพื่อพิจารณาผลกระทบต่อโครงการศึกษาวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมสำหรับโครงการหรือกิจการที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรง ทั้งทางด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพ โครงการเชื่อมแม่วงก์ จังหวัดนครสวรรค์ เมื่อมีการศึกษาค่าชดเชยที่ดิน สิ่งปลูกสร้าง พืชผลและไม้ยืนต้น ซึ่งก่อนดำเนินการก่อสร้างโครงการได้มีการจ่ายค่าชดเชยทรัพย์สินให้กับราษฎรที่ได้รับผลกระทบอย่างเป็นธรรม และตรงต่อเวลา

ขอบเขตของการศึกษา

1. ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้แก่ อำเภอแม่วงก์ อำเภอลาดยาว อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ อำเภอขามเฒ่าลี้บุรี จังหวัดกำแพงเพชร และอำเภอสว่างอารมณ์ อำเภอดงพิกุล จังหวัดอุทัยธานี

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ทำการศึกษาและวิเคราะห์ทางการศึกษาโครงการดังกล่าวโดยจำแนกหัวข้อได้ดังนี้ ศึกษาด้านการชดเชยทรัพย์สิน การชดเชยสิ่งปลูกสร้าง และการชดเชยพืชผล และไม้ยืนต้น ศึกษากฎหมายและระเบียบข้อกำหนดและข้อบังคับต่างๆ เช่น พ.ร.บ.ว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ.2530 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550 ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน พ.ศ.2548 มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 11 กรกฎาคม พ.ศ.2532 (กรณีที่ดินไม่มีเอกสารสิทธิ์) คู่มือการปฏิบัติงาน กระบวนการจัดกรรมสิทธิ์ที่ดิน เพื่อการชลประทาน และกฎหมายต่างๆที่เกี่ยวกับการจ่ายค่าชดเชยทรัพย์สิน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงวิธีการและขั้นตอนการจ่ายค่าชดเชยทรัพย์สิน

2. ทำให้ทราบถึงวิธีคิดและอัตราค่าชดเชยทรัพย์สินต่างๆ เช่น ค่าชดเชยที่ดิน ค่าชดเชยสิ่งปลูกสร้าง ค่าชดเชยพืชผลและไม่ยืนต้น
3. ทำให้ทราบถึงผลกระทบสิ่งแวดล้อมด้านการชดเชยทรัพย์สินจากการสร้างเขื่อนแม่วังก์
4. ทำให้ทราบถึงหลักเกณฑ์การจ่ายค่าชดเชยทรัพย์สิน กฎหมายต่างๆ ที่เกี่ยวกับการเวนคืนกฎระเบียบ มติคณะรัฐมนตรี ที่เกี่ยวข้องกับกับการชดเชยทรัพย์สิน

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยเรื่องหลักเกณฑ์การคิดค่าชดเชยทรัพย์สินเพื่อพิจารณาดผลกระทบต่อโครงการ กรณีศึกษาการพัฒนาโครงการแหล่งน้ำ ผู้ศึกษาวิจัยได้กำหนดประเด็นในการทบทวนวรรณกรรม แนวความคิดทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแยกเป็น 4 หัวข้อดังนี้

1. ทฤษฎีการเวนคืน
2. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเวนคืนที่ดิน
3. ขั้นตอนและวิธีการจ่ายค่าชดเชยทรัพย์สิน
4. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

โดยมีรายละเอียดพอสังเขปดังนี้

1. ทฤษฎีการเวนคืน

1.1 ความหมายของการเวนคืน

การเวนคืน คือ การใช้อำนาจรัฐพรากเอาอสังหาริมทรัพย์ของเอกชนมาเป็นของรัฐเพื่อนำมาใช้ในงานสาธารณะภายใต้เงื่อนไขว่าต้องมีการเยียวยาความเสียหายที่เกิดขึ้นแก่เอกชนด้วยการชดเชยค่าทดแทนที่เป็นธรรม การใช้อำนาจเวนคืนอาจถือได้ว่าเป็นสิทธิของรัฐภายใต้พื้นฐานความจำเป็นและประโยชน์ของสังคมที่รัฐต้องเข้าถือเอาทรัพย์สินเอกชนมาใช้เพื่อประโยชน์ของรัฐ อันเป็นประโยชน์ที่มีความสำคัญต่อสังคมโดยรวมยิ่งกว่า เป็นที่ยอมรับกันว่าในสังคมการเมืองของรัฐที่มีอำนาจอธิปไตย รัฐมีภารกิจที่สืบเนื่องกันมาโดยตลอด คือ หน้าที่ในการพิทักษ์รักษาดำรงอยู่ของตนเอง ป้องกันและส่งเสริมผลประโยชน์และสวัสดิการสังคม การพรากทรัพย์สินของเอกชนเพื่อนำมาใช้ในการดำเนินภารกิจดังกล่าวของรัฐจึงเป็นสิ่งที่สามารถกระทำได้โดยชอบธรรม การใช้อำนาจเวนคืนจึงเป็นการแสดงออกถึงความมีอธิปไตยของรัฐ อำนาจการเวนคืนจะครอบคลุมทรัพย์สินของเอกชนทุกชนิดทุกประเภท และทุกลักษณะรวมไปถึงสิทธิไม่ว่าจะเป็นทรัพย์สินสิทธิ หรือบุคคลสิทธิ และสิทธิทุกประเภทที่เกี่ยวข้องกับที่ดิน (ศุภเชษฐ

คูสุวรรณ, 2540, หน้า 21) ดังนั้น หากทรัพย์สินใดรัฐได้มาโดยการซื้อ การแลกเปลี่ยน การอุทิศให้ของเอกชนหรือเจ้าของทรัพย์สินยอมให้รัฐใช้สอย แม้รัฐจะได้นำทรัพย์สินที่ได้มานั้นไปใช้ประโยชน์สาธารณะ ก็ไม่ถือว่าเป็นการใช้อำนาจเวนคืนทรัพย์สิน สาระสำคัญของการใช้อำนาจเวนคืนคือการบังคับเอาทรัพย์สินของเอกชนมาเป็นของรัฐโดยปราศจากความยินยอมจากเจ้าของนั่นเอง

ซึ่งสามารถสรุปความหมายของการเวนคืนได้ว่า “การเวนคืน คือ การใช้อำนาจตามกฎหมายของรัฐบังคับเอาทรัพย์สินของเอกชนมาเป็นกรรมสิทธิ์ของรัฐโดยไม่ต้องได้รับความยินยอมจากเจ้าของอสังหาริมทรัพย์นั้นก่อน โดยการใช้อำนาจอ้างอยู่ภายใต้เงื่อนไขที่ว่าอสังหาริมทรัพย์ที่เวนคืนมานั้นต้องนำไปใช้เพื่อประโยชน์สาธารณะและต้องจ่ายค่าทดแทนที่เป็นธรรมให้แก่ผู้ถูกเวนคืน”

1.2 หลักเกณฑ์การเวนคืน

จากรายงานการวิจัยการใช้ประโยชน์ที่ดินที่รัฐเวนคืนจากประชาชนโดย (นัยนา เกิดวิชัย, 2549, หน้า 29) กล่าวว่า การเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ประกอบด้วยหลักเกณฑ์ที่สำคัญ 3 ประการดังต่อไปนี้คือ (1) ต้องอาศัยอำนาจของกฎหมาย (2) ต้องมีวัตถุประสงค์ของการเวนคืนเพื่อการอันเป็นประโยชน์สาธารณะ (3) ต้องจ่ายค่าชดเชยที่เป็นธรรม

2. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเวนคืนที่ดิน

กฎหมายที่ให้อำนาจรัฐและกำหนดขอบเขตการใช้อำนาจรัฐเวนคืนที่ดินจากประชาชน มีดังต่อไปนี้

2.1 รัฐธรรมนูญ

รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายหลักที่วางขอบเขตการใช้อำนาจรัฐในการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ของประชาชนไว้เป็นการทั่วไปว่าจะต้องกระทำโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อการอันเป็นสาธารณูปโภค การอันจำเป็นในการป้องกันประเทศ การได้มาซึ่งทรัพยากรธรรมชาติ การผังเมือง การส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม การพัฒนาการเกษตรหรืออุตสาหกรรม การปฏิรูปที่ดิน หรือเพื่อประโยชน์อย่างอื่น และต้องชดเชยค่าทดแทนที่เป็นธรรมภายในเวลาอันควรแก่เจ้าของ ตลอดจนผู้ทรงสิทธิบรรดาที่ได้รับความเสียหายในการเวนคืนนั้น ส่วนในรายละเอียดของกระบวนการ หรือขั้นตอนในการเวนคืนจะบัญญัติไว้ในกฎหมายอื่นที่มีลำดับศักดิ์ทางกฎหมายต่ำกว่ารัฐธรรมนูญ

อย่างไรก็ตาม แม้รัฐธรรมนูญจะไม่มีบัญญัติเกี่ยวกับเรื่องการใช้อำนาจเวนคืนของรัฐไว้ รัฐก็ยังสามารถใช้อำนาจเวนคืนได้ตามกฎหมายอื่นตามหลักการที่ว่าอำนาจเวนคืนเป็นการแสดงออกถึงความมีอธิปไตยของรัฐประการหนึ่ง แต่เมื่อมีการนำเรื่องนี้มาบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

ก็ช่วยให้ประชาชนมีหลักประกันดีขึ้นว่ารัฐไม่ใช่อำนาจโดยอำเภอใจ แต่จะใช้ภายในขอบเขตที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้เท่านั้น และมีผลสืบเนื่องต่อไปอีกว่าขอบเขตการใช้อำนาจเวคืนตามรัฐธรรมนูญนั้นมีผลผูกพันทุกองค์การของรัฐที่ก่อตั้งขึ้นโดยรัฐธรรมนูญ ไม่ว่าจะเป็นฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายบริหาร หรือฝ่ายตุลาการ ในส่วนของฝ่ายนิติบัญญัติเองก็เป็นการบังคับอยู่ในตัวว่าจะไม่มีการตรากฎหมายใดๆ ที่ให้มีการเวคืนอสังหาริมทรัพย์ของเอกชนเพื่อประโยชน์สาธารณะ นอกเหนือไปจากวัตถุประสงค์ที่รัฐธรรมนูญกำหนดขึ้นใช้บังคับ สำหรับฝ่ายบริหาร หากปรากฏว่าอสังหาริมทรัพย์ที่เวคืนมามีได้มีประโยชน์ตามวัตถุประสงค์แห่งการเวคืนก็ต้องคืนให้แก่เจ้าของเดิมหรือทายาท และกรณีของฝ่ายตุลาการ เมื่อมีกรณีพิพาทก็บังคับใช้กฎหมายให้เป็นไปตามข้อกำหนดในรัฐธรรมนูญ การกระทำใดๆ ขององค์การของรัฐต่างๆ ดังกล่าวข้างต้นโดยเฉพาอย่างยิ่ง กรณีของฝ่ายนิติบัญญัติ หากไม่เคารพหลักการที่รัฐธรรมนูญกำหนด กฎหมายของฝ่ายนิติบัญญัตินั้นย่อมถือว่าไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญและเป็นอันบังคับมิได้

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับปัจจุบัน (พ.ศ.2550) ประกาศใช้บังคับเมื่อวันที่ 24 สิงหาคม พ.ศ.2550

2.2 กฎหมายพิเศษที่ให้อำนาจรัฐเวคืนอสังหาริมทรัพย์

กฎหมายที่ให้อำนาจรัฐเวคืนอสังหาริมทรัพย์มาใช้ประโยชน์สาธารณะตามวัตถุประสงค์เฉพาะอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งงานศึกษานี้จะเรียกกฎหมายนี้ว่ากฎหมายพิเศษ กฎหมายนี้ได้แก่ พระราชบัญญัติว่าด้วยการเวคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ.2530 กำหนดขั้นตอนกระบวนการ และรูปแบบ ในการดำเนินการเวคืนอสังหาริมทรัพย์ทั้งรูปแบบที่มีการตราพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวคืน และกรณีที่มีที่มีการตราพระราชบัญญัติ เวคืนอสังหาริมทรัพย์โดยไม่มีมีการตราพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวคืนก่อน นอกจากนี้ยังกำหนดหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ และกำหนดหลักเกณฑ์ในการจ่ายค่าชดเชยทรัพย์สินหรือ ค่าทดแทนให้กับผู้ที่ถูกเวคืน

3. ขั้นตอนและวิธีการจ่ายค่าชดเชยทรัพย์สิน

การจ่ายค่าชดเชยทรัพย์สินทั้งหมดจะต้องอาศัยกฎหมายและกฎระเบียบต่างๆ เป็นเกณฑ์ในการคิดและจ่ายค่าชดเชย พร้อมทั้งอาศัยข้อมูลทุติยภูมิ และข้อมูลปฐมภูมิจากหน่วยงานของรัฐมาพิจารณา เพื่อความเป็นทั้งสองฝ่าย โดยอาศัยคู่มือการปฏิบัติงาน กระบวนการจัดกรรมสิทธิ์ที่ดิน เพื่อการชลประทานปี 2553 สำหรับคู่มือการปฏิบัติงานกระบวนการจัดกรรมสิทธิ์ที่ดิน เพื่อการชลประทาน ประกอบด้วยข้อมูลทั่วไป การจัดกรรมสิทธิ์ที่ดินกรณีที่ดินมีเอกสารสิทธิ์

โดยวิธีปรองดอง การจัดการกรรมสิทธิ์ที่ดินกรณีที่ดินมีเอกสารสิทธิ์ โดยวิธีการออก พ.ร.ฎ. เวนคืน อสังหาริมทรัพย์ การจัดการกรรมสิทธิ์ที่ดินกรณีที่ดินไม่มีเอกสารสิทธิ์ โดยวิธีการตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 11 กรกฎาคม 2532 การจัดการที่ดินอพยพและการจ่ายเงินค่าชดเชยพิเศษแทนการ จัดสรรที่ดินอพยพ โดยคู่มือนี้ได้รับรวบรวมกฎหมาย กฎระเบียบ และมติคณะรัฐมนตรี รวมทั้ง มาตรฐานงานด้านต่างๆที่เกี่ยวข้องกับกรมชลประทานและหน่วยงานอื่นๆ

4. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

นอกจากนั้นผู้ศึกษาได้ทำการค้นคว้างาน และเอกสารที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับปัญหา การเวนคืนที่ดิน ซึ่งได้มีการศึกษาไว้แล้วอย่างกว้างขวาง เนื่องด้วยเป็นประเด็นที่มีผลกระทบต่อประชาชนโดยตรง และเห็นได้อย่างชัด ในกรณีเวนคืนที่ดิน ประเด็นหลักเกี่ยวกับค่าทดแทน ที่ดิน สามารถแบ่งออกได้ดังต่อไปนี้

กรณีศึกษาเกี่ยวกับความสามารถ ความเหมาะสมของเจ้าหน้าที่ผู้ใช้อำนาจ และ หน่วยงานที่เวนคืนในการกำหนดค่าทดแทนในการเวนคืนที่ดิน โดยมีงานของ (ชนิสรา คำมามูล, 2555, หน้า 38-41) ซึ่งได้ศึกษาแนวคิดเรื่องกรรมสิทธิ์เอกชนและประโยชน์สาธารณะ กรณีเวนคืน อสังหาริมทรัพย์ ในคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด

นอกจากกฎหมาย กฎระเบียบต่างๆและมติคณะรัฐมนตรีที่ต้องนำมาประกอบ ในการศึกษาด้านการชดเชยทรัพย์สินแล้ว โครงการต่างๆที่มีการศึกษาไว้ก่อนหน้าแล้วก็ต้องนำมา ศึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการค้นคว้าด้วย เช่น โครงการบรรเทาอุทกภัยและแก้ปัญหาภัยแล้ง จังหวัดสตูล (กรมชลประทาน, 2550 หน้า 1) กล่าวว่า จังหวัดสตูลได้ประสบกับปัญหาน้ำท่วมและ ภัยแล้งเป็นประจำทุกปี ส่งผลให้ประชาชนหลายพื้นที่ได้รับความเดือดร้อนและทรัพย์สิน ต่างๆได้รับความเสียหายเป็นจำนวนมากในภัยที่เกิดขึ้นแต่ละครั้ง บางครั้งมีการสูญเสียชีวิตจาก ภัยน้ำท่วมที่เกิดขึ้น ทั้งนี้ เนื่องจากไม่มีแหล่งกักเก็บน้ำขนาดใหญ่ นับวันสถานการณ์ของภัย ดังกล่าวมีแนวโน้มจะทวีความรุนแรงยิ่งขึ้น

ดังนั้นเพื่อบรรเทาอุทกภัยและแก้ปัญหาภัยแล้งในจังหวัดสตูล จึงได้มีการศึกษาอย่าง เป็นระบบ ซึ่งคาดว่าจะสามารถลดความเสียหายได้ในระดับหนึ่ง รวมทั้ง เพื่อเป็นแผนในการ แก้ปัญหาเรื่องน้ำแบบยั่งยืน นอกจากนี้ผู้ศึกษาได้รับรวบรวมข้อมูลจากโครงการชลประทาน พิษณุโลกฝั่งซ้ายระยะที่ 2 จังหวัดพิษณุโลกที่ทำการศึกษาโดย (กรมชลประทาน, 2554 หน้า 1) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ไขปัญหาน้ำเพื่อการเกษตรกรรมและบรรเทาอุทกภัยให้แก่ราษฎรในพื้นที่ โครงการครอบคลุมพื้นที่ศึกษาประมาณ 425,000 ไร่ นอกจากนี้โครงการที่กล่าวมาข้างต้นผู้ศึกษาได้ รวบรวมข้อมูลจากโครงการศึกษาวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมอ่างเก็บน้ำคลองพร้าว จังหวัด

ตราดที่ทำการศึกษาโดย (กรมชลประทาน, 2555 หน้า 1) เป็นโครงการที่ศึกษาเพื่อการเก็บกักน้ำไว้เพื่ออุปโภคบริโภค และเพื่อการท่องเที่ยวในเขตพื้นที่เกาะช้าง จังหวัดตราด และเพื่อการเกษตรกรรมมาเป็นตัวอย่างและแนวทางของการศึกษา

รูปแบบการศึกษา

1. การรวบรวมและทบทวนข้อมูล ในการพิจารณาเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ มาตรฐานและอัตราค่าชดเชยที่ดิน สิ่งปลูกสร้าง พืชผลและไม้ยืนต้นต่างๆ พร้อมทั้งทบทวนเอกสาร รายงานและผลการศึกษา หรืองานวิจัยที่ผ่านมาที่เกี่ยวข้องมีดังนี้

1.1 ทบทวนรายงานการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อมหรือรายงานการสำรวจของโครงการพัฒนาแหล่งน้ำอื่นๆที่เกี่ยวข้อง

1.2 ทบทวนผลการศึกษาในพื้นที่เกี่ยวกับสภาพพื้นที่ ทำเลที่ตั้ง ลักษณะการใช้ที่ดิน พืชผลและไม้ยืนต้น สิ่งปลูกสร้าง สภาพเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนความเป็นมาและพัฒนาการของชุมชนในพื้นที่โครงการ

1.3 รวบรวมราคาประเมินที่ดินตามบัญชีกำหนดราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ดินในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. 2555 – 2558 จากสำนักงานธนารักษ์ กระทรวงการคลัง

1.4 รวบรวมราคาประเมินบ้านเรือนและสิ่งปลูกสร้างตามบัญชีกำหนดราคาประเมินทุนทรัพย์โรงเรือนสิ่งปลูกสร้างในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. 2555 – 2558 จากกรมธนารักษ์ กระทรวงการคลัง

1.5 รวบรวมและทบทวนอัตราค่าทดแทนพืชผลและไม้ยืนต้นตามบัญชีค่าทดแทนต้นไม้และไม้ผลที่ถูกเขตชลประทานตามอัตราค่าทดแทนของกรมวิชาการเกษตร ปี พ.ศ. 2549 (ปัจจุบันยังใช้อยู่) ซึ่งกองกฎหมายที่ดิน กรมชลประทานได้ใช้เป็นเกณฑ์ในการประเมินราคาค่าชดเชยพืชผลให้กับราษฎรที่ได้รับผลกระทบ

1.6 รวบรวมและทบทวนอัตราค่าทดแทนอาคารและสิ่งปลูกสร้างในเขตพื้นที่โครงการ ตามบัญชีมาตรฐาน ราคาชดเชยสิ่งปลูกสร้าง ปี พ.ศ. 2549 ของกรมชลประทาน

1.7 รวบรวมระเบียบ ข้อกำหนด กฎเกณฑ์ มติคณะรัฐมนตรี และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเวนคืนที่ดินและทรัพย์สินต่างๆ โดยเฉพาะพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ ปี พ.ศ. 2530 และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 มาเป็นกรอบในการคิดค่าชดเชยทรัพย์สินเพื่อการเวนคืน และประกาศคณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ ฉบับที่ 44 พ.ศ. 2534 เรื่องการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์

2. การสำรวจภาคสนาม ในการพิจารณาการชดเชยทรัพย์สินของโครงการ ได้ดำเนินการขั้นต่างๆประกอบด้วย

2.1 กำหนดขอบเขตพื้นที่ การตรวจสอบสภาพพื้นที่และวางแนวทางการดำเนินงานชดเชยทรัพย์สินในพื้นที่สนามจริง ด้วยการทำการเปรียบเทียบขอบเขตพื้นที่ระหว่างแผนที่โครงการก่อสร้างกับอาณาเขตพื้นที่จริง

2.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆจากหน่วยงานของรัฐในบริเวณพื้นที่โครงการ จากการสำรวจพื้นที่เพื่อเป็นข้อมูลที่ใช้ในการตรวจสอบ อ้างอิง และนำมาวิเคราะห์

2.3 การสำรวจบริเวณพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากการก่อสร้าง และพัฒนาโครงการก่อสร้างเขื่อน โดยดำเนินการสำรวจภาคสนามในพื้นที่ที่โครงการก่อสร้างเขื่อน ซึ่งประสานงานกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หรือผู้นำชุมชนเข้าสำรวจพื้นที่ สurvey บ้านเรือนและสิ่งปลูกสร้างต่างๆ พืชผลและไม้ยืนต้น รวมทั้งที่ดินทำกินร่วมกับประชาชน

เครื่องมือการศึกษา

1. เอกสารทางราชการ ศึกษาจากข้อมูลต่างๆจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ กฎหมายต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น พระราชบัญญัติว่าด้วยเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. 2530 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร พ.ศ. 2550 ประกอบกับข้อมูลจากกรมธนารักษ์ กรมที่ดิน กรมชลประทาน กรมพัฒนาที่ดิน กรมวิชาการเกษตร รวมถึงรายงานต่างๆที่ศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อมหรือรายงานการสำรวจของการพัฒนาแหล่งน้ำอื่นๆที่เกี่ยวข้อง เช่น โครงการบรรเทาอุทกภัยและแก้ปัญหาภัยแล้ง จังหวัดสตูล โครงการชลประทานพิษณุโลกฝั่งซ้ายระยะที่ 2 และโครงการศึกษาวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมอ่างเก็บน้ำคลองพร้าว จังหวัดตราด และการสำรวจภาคสนาม

2. การใช้แบบสอบถาม เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลทางด้านเศรษฐกิจ – สังคม ข้อมูลจากปัจเจกหรือตัวแปร จะใช้แบบสอบถามโดยการสัมภาษณ์ โดยผู้ศึกษากำหนดเนื้อหาการสัมภาษณ์ตามวัตถุประสงค์ เพื่อรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ และข้อมูลเชิงปริมาณ และความต้องการของราษฎรที่ได้รับผลกระทบจากโครงการไม่ว่าอัตราค่าทดแทนที่ดิน ค่าทดแทนสิ่งปลูกสร้าง หรืออัตราค่าชดเชยพืชผลและไม้ยืนต้นที่จะถูกน้ำท่วมในอนาคต เมื่อมีการก่อสร้างเขื่อน ซึ่งข้อมูลที่ได้จะนำไปวิเคราะห์ และกำหนดอัตราค่าชดเชยทรัพย์สินต่อไป

3. เครื่องมือหรืออุปกรณ์ที่ใช้ในการศึกษา เช่น คอมพิวเตอร์ที่ใช้โปรแกรม ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (Geographic Information System: GIS) เป็นเครื่องมือที่นำเอาระบบกราฟิกแผนที่ (Geographic) มาทำงานร่วมกับระบบฐานข้อมูล (Database) ให้กลายเป็นข้อมูล

เชิงพื้นที่ที่สามารถใช้ในการจัดเก็บ แก้ไข ปรับปรุง สืบค้น จัดการ วิเคราะห์ แสดงผล และรายงาน ผลข้อมูลเชิงพื้นที่ด้วยระบบคอมพิวเตอร์ โดยอาศัย ความสัมพันธ์ทางภูมิศาสตร์เป็นตัวเชื่อมโยง ความสัมพันธ์กับข้อมูลอื่นๆ เพื่ออธิบายปรากฏการณ์ต่างๆ ที่ทำการศึกษาค้นคว้าข้อมูล หรือโปรแกรมประยุกต์ที่ใช้ฟรีอย่าง Google Earth หรือ Point Asia โดยการนำเขตทาง เขตคลอง หรือขอบเขตโครงการมา Overlay กับข้อมูลที่ต้องการ ตรวจสอบเพื่อที่จะได้ทราบว่าในการคิดค่าชดเชยที่ดินผ่านพื้นที่ใดบ้าง ต้องติดต่อขอความอนุเคราะห์ข้อมูลจากหน่วยงานใดบ้าง อีกทั้งยังเป็นการช่วยวางแผนการทำงานและช่วยตีกรอบของงานที่ทำการศึกษให้ชัดเจนยิ่งขึ้น นอกจากคอมพิวเตอร์แล้วจะต้องมีเครื่อง GPS เพื่อหาพิกัด ตำแหน่งจุดต่างๆ เพื่อลงตำแหน่งอาคาร บ้านเรือนบนแผนที่ ทำให้ทราบค่าละติจูด และค่าลองจิจูด พร้อมกับกล้อง VDO. กล้องถ่ายรูป เครื่องบันทึกเสียง สำหรับการบันทึกข้อมูลและเหตุการณ์ที่สำคัญนำมาทบทวนความเข้าใจระหว่างการวิเคราะห์ข้อมูล

สรุปผลการศึกษา

1. กรณีไม่มีโครงการ

เนื่องจากสภาพพื้นที่ในบริเวณพื้นที่โครงการเขื่อนแม่วงก์เป็นพื้นที่เกษตรกรรมที่มีการทำนา พืชไร่ และพืชผลไม้ยืนต้น หากไม่ได้มีการดำเนินงานก่อสร้างองค์ประกอบโครงการและระบบชลประทานพื้นที่จะยังคงมีสภาพลักษณะเช่นเดิม และไม่ต้องดำเนินการชดเชยที่ดินและทรัพย์สินต่างๆ แต่อาจจะไม่สามารถแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำในฤดูเพาะปลูก และฤดูน้ำหลากอาจจะเกิดปัญหาอุทกภัยตามมาทำให้เกิดสภาพน้ำท่วมในบริเวณพื้นที่โครงการและพื้นที่อื่นๆในบริเวณลุ่มน้ำได้

2. กรณีมีโครงการ

ในระยะก่อสร้างจำเป็นต้องมีการดำเนินงานพัฒนาและก่อสร้างระบบชลประทานและองค์ประกอบโครงการต่างๆ จึงจำเป็นต้องเวนคืนที่ดิน จ่ายค่าทดแทนสิ่งปลูกสร้างของราษฎรและของรัฐ และจ่ายค่าชดเชยพืชผลและไม้ยืนต้น ซึ่งจากการคำนวณค่าชดเชยที่ดินและทรัพย์สินในบริเวณพื้นที่องค์ประกอบโครงการ โครงการเขื่อนแม่วงก์ จังหวัดนครสวรรค์ สรุปได้ดังนี้

- ค่าชดเชยที่ดิน รวม	781,600,831	บาท
- ค่าชดเชยสิ่งปลูกสร้าง รวม	14,832,056	บาท
- ค่าชดเชยพืชผลและไม้ยืนต้น รวม	18,542,341	บาท
รวมทั้งสิ้น	814,975,228	บาท

หรือประมาณ 815 ล้านบาท จากงบประมาณค่าก่อสร้าง / แผนงานการก่อสร้าง ทั้งหมด 13,150 ล้านบาท คิดค่าชดเชยจากเป็นเปอร์เซ็นต์ของโครงการ เท่ากับ 6.20 เปอร์เซ็นต์

การวิเคราะห์โครงการด้านเศรษฐศาสตร์สิ่งแวดล้อม

การพัฒนาโครงการย่อมมีทั้งผลดีและผลเสีย แต่หากพิจารณาถึงการสร้างรายได้ให้กับประชาชนในพื้นที่ให้มีรายได้ที่เพิ่มขึ้นในแนวทางที่ยั่งยืน ย่อมเป็นแนวทางที่เหมาะสม และโครงการก็ตอบสนองต่อแนวทาง การพัฒนาเขื่อนแม่วังก จากมูลค่าการลงทุนและผลประโยชน์ของโครงการทั้งหมด ตลอดจนมูลค่าการสูญเสียและผลกระทบด้านบวกสิ่งแวดล้อมของโครงการ จากผลการวิเคราะห์โครงการด้านเศรษฐศาสตร์สิ่งแวดล้อม พบว่าโครงการให้ผลตอบแทนด้านเศรษฐศาสตร์สิ่งแวดล้อม ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ (EIRR) ร้อยละ 12.10 มีผลตอบแทนต่อการลงทุน (B/C Ratio) เท่ากับ 1.01 เท่า ซึ่งผลตอบแทนที่ได้ดังกล่าวสูงกว่าเกณฑ์การยอมรับของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่กำหนดไว้ที่ร้อยละ 9.00 ดังนั้นโครงการจึงให้ผลตอบแทนคุ้มกับการลงทุน รายละเอียดดังตาราง

การวิเคราะห์ทางเศรษฐศาสตร์และเศรษฐศาสตร์สิ่งแวดล้อม

ตัวชี้วัด	เกณฑ์การตัดสินใจ	ผลการวิเคราะห์โครงการอัตราส่วนลด (ร้อยละ)			
		12.00	10.00	9.00	8.00
1. ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ EIRR (ร้อยละ)	EIRR \geq 12.00	12.10			
2. มูลค่าปัจจุบันสุทธิ NPV (ล้านบาท)	NPV $>$ 0.00	113.608	2,998.718	5,132.080	7,955.813
3. อัตราผลตอบแทนต่อค่าใช้จ่าย B/C Ratio (เท่า)	B/C Ratio \geq 1.00	1.01	1.32	1.53	1.77

บรรณานุกรม

- กรมชลประทาน. (2550). รายงานการศึกษาโครงการบรรเทาอุทกภัยและแก้ปัญหาภัยแล้ง
จังหวัดสตูล. กรุงเทพฯ: กรมชลประทาน.
- _____. (2553). คู่มือปฏิบัติงานกระบวนการจัดกรรมสิทธิ์ที่ดินเพื่อการชลประทาน.
กรุงเทพฯ: กรมชลประทาน.
- _____. (2554). รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการชลประทาน
พิษณุโลกฝั่งซ้ายระยะที่2. กรุงเทพฯ: กรมชลประทาน.
- _____. (2555). รายงานการศึกษาโครงการศึกษาวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม
อ่างเก็บน้ำคลองพร้าวจังหวัดตราด. กรุงเทพฯ: กรมชลประทาน.
- กรมธนารักษ์. (2551-2554). บัญชีกำหนดราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ดินในการจดทะเบียน
สิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ตามประมวลกฎหมายที่ดินจังหวัด
นครสวรรค์. สำนักงานธนารักษ์พื้นที่นครสวรรค์: กรมธนารักษ์.
- _____. (2551-2554). บัญชีกำหนดราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ดินในการจดทะเบียนสิทธิ
และนิติกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ตามประมวลกฎหมายที่ดินจังหวัด
กำแพงเพชร. สำนักงานธนารักษ์พื้นที่กำแพงเพชร: กรมธนารักษ์.
- _____. (2551-2554). บัญชีกำหนดราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ดินในการจดทะเบียนสิทธิ
และนิติกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ตามประมวลกฎหมายที่ดินจังหวัด
อุทัยธานี. สำนักงานธนารักษ์พื้นที่อุทัยธานี: กรมธนารักษ์.
- _____. (2551-2554). บัญชีกำหนดราคาประเมินทุนทรัพย์โรงเรือนสิ่งปลูกสร้างในการ
จดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์จังหวัดนครสวรรค์.
สำนักงานธนารักษ์พื้นที่นครสวรรค์: กรมธนารักษ์.
- _____. (2551-2554). บัญชีกำหนดราคาประเมินทุนทรัพย์โรงเรือนสิ่งปลูกสร้างในการ
จดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์จังหวัดกำแพงเพชร.
สำนักงานธนารักษ์พื้นที่กำแพงเพชร: กรมธนารักษ์.
- _____. (2551-2554). บัญชีกำหนดราคาประเมินทุนทรัพย์โรงเรือนสิ่งปลูกสร้างในการ
จดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์จังหวัดอุทัยธานี.
สำนักงานธนารักษ์พื้นที่อุทัยธานี: กรมธนารักษ์.
- กรมวิชาการเกษตร. (2549). บัญชีรายละเอียดค่าทดแทนต้นไม้และไม้ผล. กรุงเทพฯ: กรม
วิชาการเกษตร.

- ชนิศรา คำมามูล. (2555). **แนวคิดเรื่องกรรมสิทธิ์เอกชนและประโยชน์สาธารณะกรณี
เวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด. การค้นคว้าอิสระ
นิติศาสตร์มหาบัณฑิต. คณะนิติศาสตร์. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.**
- นัยนา เกิดวิชัย. (2549). **รายงานการวิจัยการใช้ประโยชน์ที่ดินที่รัฐเวนคืนจากประชาชน.
คณะกรรมการวิจัยและพัฒนาของวุฒิสภา. สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา.**
- พระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. 2530.**
- มติคณะรัฐมนตรี ว่าด้วยกรณีที่ดินไม่มีเอกสารสิทธิ์ พ.ศ.2532.**
- ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน พ.ศ.2548.**
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550.**
- ศุภเชษฐ์ คุสุวรรณ. (2540). **ความชอบธรรมทางกฎหมายของการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์
ในระบบกฎหมายไทย. วิทยานิพนธ์นิติศาสตร์มหาบัณฑิต. คณะนิติศาสตร์.
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.**
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (พ.ศ.2555-2559).
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.**

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
แบบประเมินบทความงานวิจัยเพื่อตีพิมพ์และเผยแพร่

ชื่อเรื่อง หลักเกณฑ์การคิดค่าชดเชยทรัพย์สิน เพื่อพิจารณาคดผลกระทบต่อโครงการ
กรณีศึกษาการพัฒนาโครงการแหล่งน้ำ

ชื่อผู้วิจัย นายสมพร จุลสุทธิ

1. ความถูกต้องของชื่อเรื่อง

ถูกต้อง ไม่ต้องแก้ไข

ไม่ถูกต้อง แก้เป็น

.....
.....

2. ความถูกต้องของเนื้อหา

ถูกต้อง ไม่ต้องแก้ไข

ไม่ถูกต้อง แก้เป็น

.....
.....
.....
.....
.....
.....

3. ความถูกต้องของบรรณานุกรม

ถูกต้อง ไม่ต้องแก้ไข

ไม่ถูกต้อง แก้เป็น

.....
.....

4. ข้อเสนอแนะ

.....
.....
.....

5. โดยสรุปแล้ว บทความนี้มีความคิดเห็นอย่างไร

- ขอมอบได้โดยไม่ต้องแก้ไข/เพิ่มเติม
- ขอมอบได้โดยมีการแก้ไข/เพิ่มเติมตามที่แจ้ง
- ยังไม่เป็นที่ขอมอบ

ลงชื่อ
(พ.ท.ดร.อำพันธ์ จันทร์เพ็งเพ็ญ)
ผู้ทรงคุณวุฒิ หรืออาจารย์ที่ปรึกษา
วันที่/...../.....

ลงชื่อ
(รองศาสตราจารย์ดร.ต่อตระกูล ยมนาค)
ผู้อำนวยการหลักสูตร
วันที่/...../.....

ลงชื่อ
(ผศ.พลเอก เสรี พุกกะมาน)
คณบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
วันที่/...../.....